

Difi

Direktoratet for
forvaltning og ikt

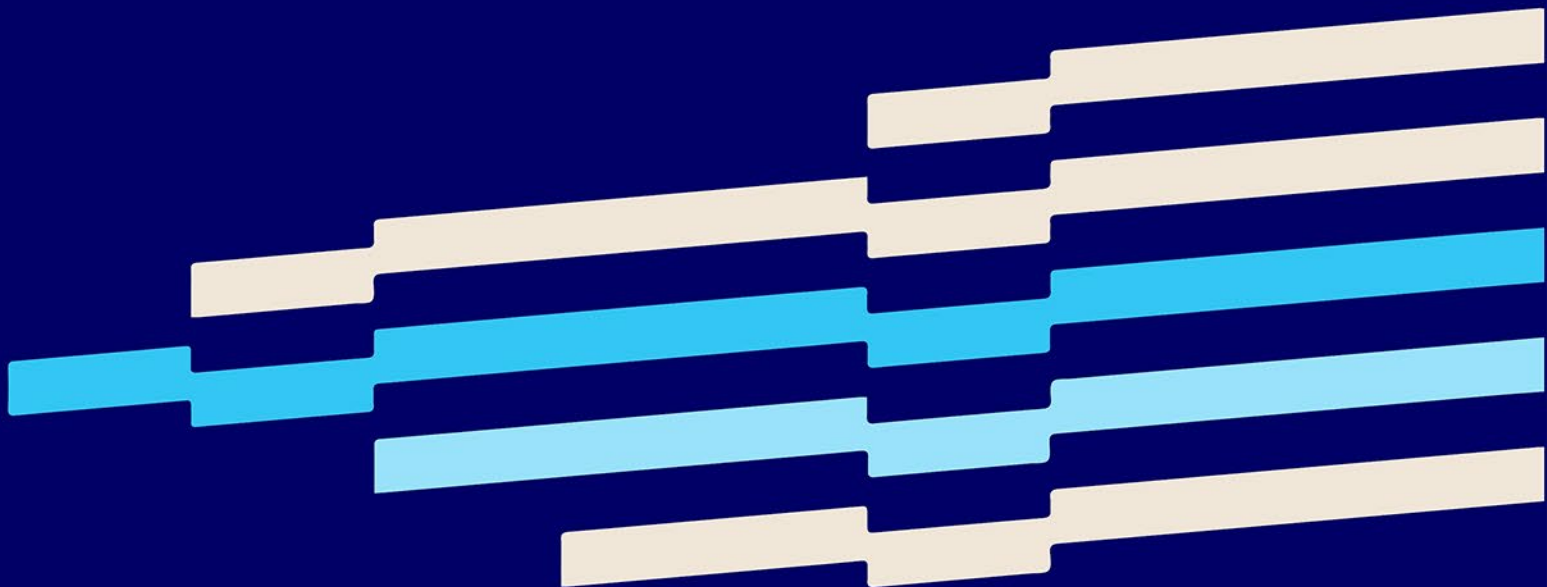
Deling av data i offentlig sektor

Sak 21/18

—

Steffen Sutorius

Oslo, 5. desember 2018

Digital agenda for Norge

Visjon

Offentlig forvaltning er endringsvillig, deler og gjenbraker informasjon sikkert, effektivt og har enklere dialog med brukerne

Prinsipper

BRUKERORIENTERING

VERDISKAPING

EFFEKTIVISERING

KUN ÉN GANG

SAMORDNING

Strategiske satsingsområder

STYRING, SAMORDNING OG
FINANSIERING

FELLES FUNDAMENT

NYSKAPING OG UTPRØVING

KOMPETANSE OG KULTUR

Tiltak

- En sterkere nasjonal prioritering og finansiering av tverrgående digitaliseringstiltak
- Fremtidens digitale kommune

- **Deling av data**
- Samhandlingsarkitektur for offentlig sektor
- Regelverk for en datadrevet forvaltning
- Mer effektiv datalagring
- Felles rammeverk for informasjonsforvaltning
- Felles API-oversikt
- Kontaktinformasjon og fullmakter for virksomheter (KoFuVi)
- Fullmakter innbyggere
- Metode for identifisering og sikring av dokumentasjon

- Innovative digitaliseringsanskaffelser
- Etablere en offentlig-privat test- og læringsarena (lab)

- Øke den strategiske IKT-kompetansen hos ledere i offentlig sektor
- Sette fart på gevinstrealisering

Deling av data

Hvorfor trenger vi en nasjonal satsing på dette?

Norge har vært et foregangsland på datadeling, men faller på internasjonale rangeringer

OECD 2017

«The willingness to develop a data-driven public sector in Norway seems to be mostly more a long-term, forward-looking desire than a reality at the moment.»

«The challenge for Norway is to avoid fragmentation, leading to duplication and incoherence.»

Riksrevisjonen 2018

«Statlige virksomheter gjenbraker informasjon bare delvis selv om behovet for gjenbruk er stort.»

« [...] Informasjon som er aktuell for gjenbruk foreligger ikke i digitalt format. Det gjør det vanskelig for andre virksomheter å gjenbrake informasjonen, og det viser at behovet for gjenbruk i mange tilfeller ikke er dekket.»

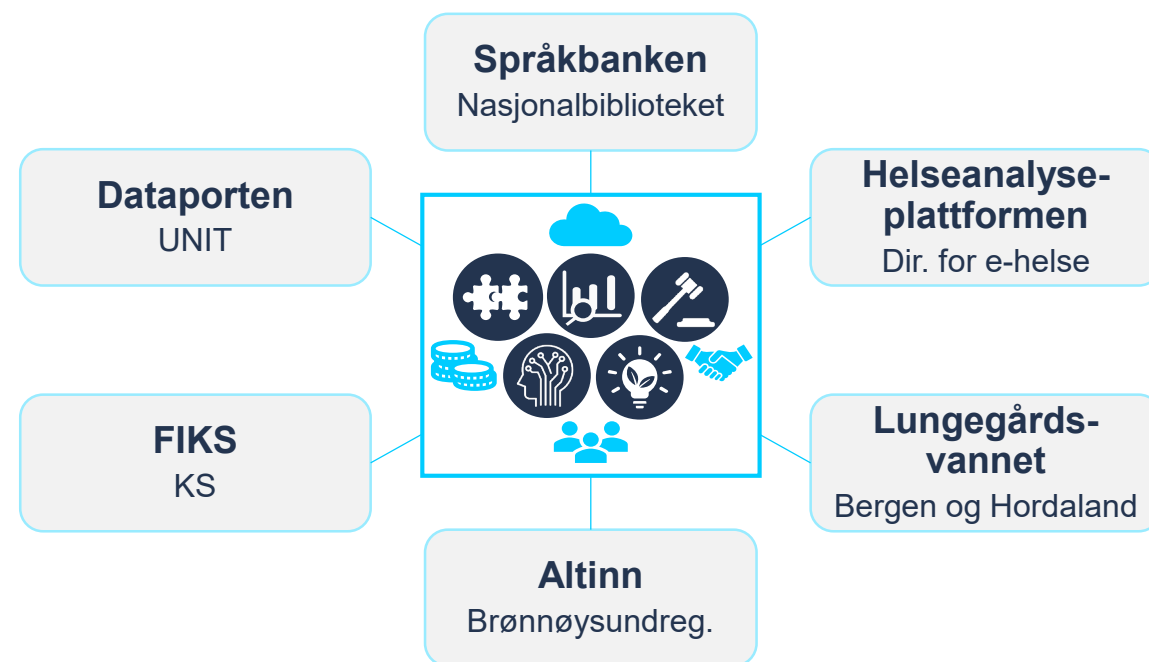
Norge falt seks plasser til en 14. plass på OECDs OURdata-indeks i 2017.

Norge på 24. plass på EUs 2018 Open Data Report.

Deling av data er mer enn infrastruktur – og en satsing vil realisere viktige politiske målsetninger

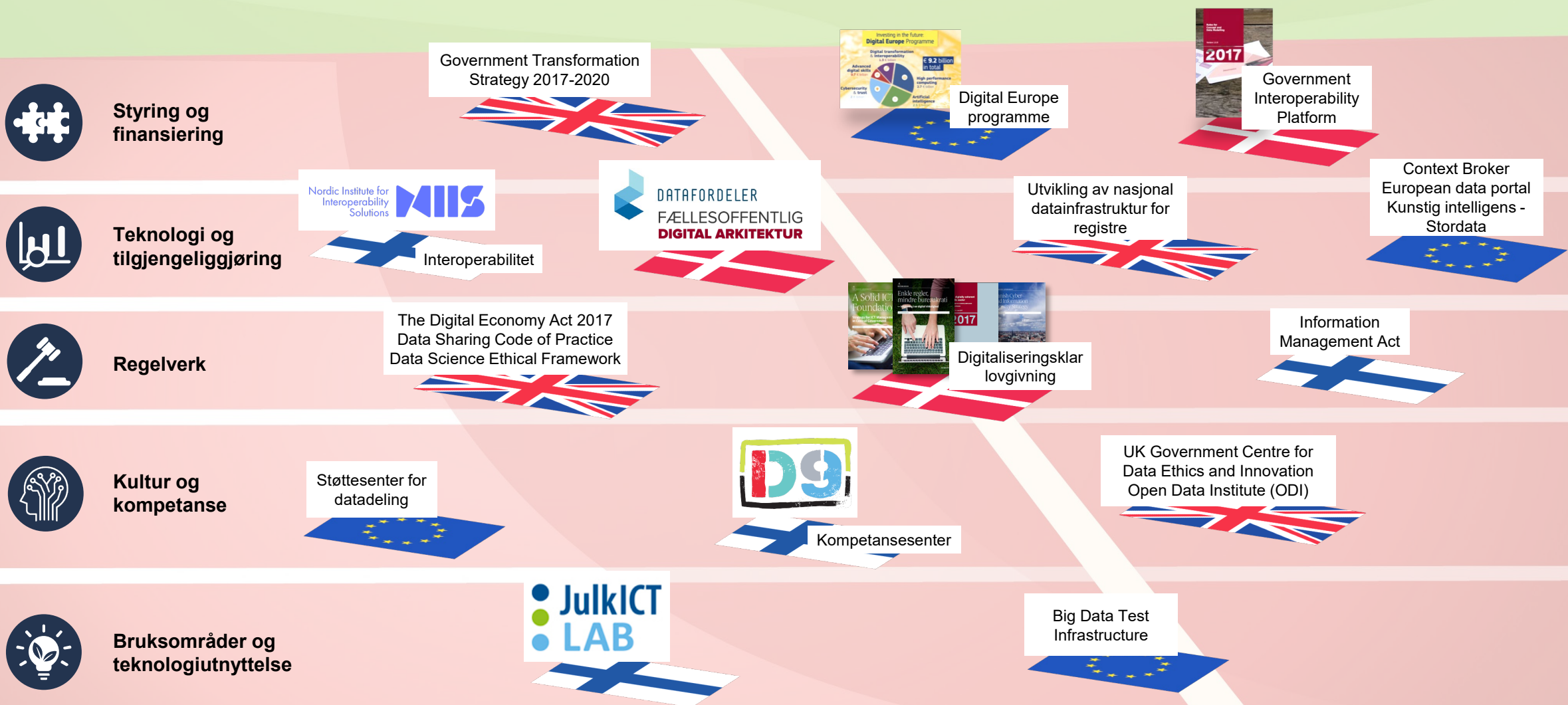

Gode enkelttiltak i dag, men behov for å binde sammen eksisterende løsninger

Fellesnevner = Data som deles på tvers

Flere nasjoner har igangsatt initiativer for datadeling, og det er viktig for Norge å følge med i denne utviklingen

Internasjonale eksempler på deling og bruk av data

Firebird: Atlanta Fire Dept.

Identifiserer bygninger med høy brannrisiko og prioriterer branninspeksjoner ved hjelp av kunstig intelligens

FIREBIRD

OnDijon: Smart metropol

En plattform der offentlig administrasjon samhandler med innbyggere gjennom en mobilapp om reise, trafikk og hendelser, og innbyggere kan varsle om ulykker og forurensning

Whim

Er en helhetlig mobilitetstjeneste som kobler offentlig transport, bil, taxi, motor- og bysykkel gjennom en mobilapp, og som håndterer billettkjøp og betaling

whim

The Industrial Data Space

En plattform for sikker administrasjon og deling av data for bedrifter i alle bransjer og størrelser, utviklet av den private forskningsaktøren Fraunhofer sammen med tyske myndigheter

Fraunhofer

Doorda: Smart Data Brokers

Er en gründerbedrift som samler ulike datasett fra offentlige institusjoner og tilbyr disse som produkter gjennom abonnementer

DOORDA
TRUSTED DATA, ON DEMAND

Smart Nation Singapore

Et nasjonalt initiativ som gir brukervennlige teknologiløsninger for innbyggere, bedrifter og myndigheter i Singapore, alt tilgjengelig fra en digital plattform

Smart Nation
SINGAPORE

Social Energy Fare

Gir husholdninger med lav inntekt automatisk reduserte energikostnader, hvor datadeling skjer mellom skattemyndigheter, trygdeordning og energileverandører

Direção-Geral
de Energia e Geologia

e-Estonia

En nasjonal satsning for å integrere alle offentlige tjenester, og inkluderer e-stemming, e-skatt, e-business, e-bank, e-billett, e-skole, samt mobilapplikasjoner

e-estonia

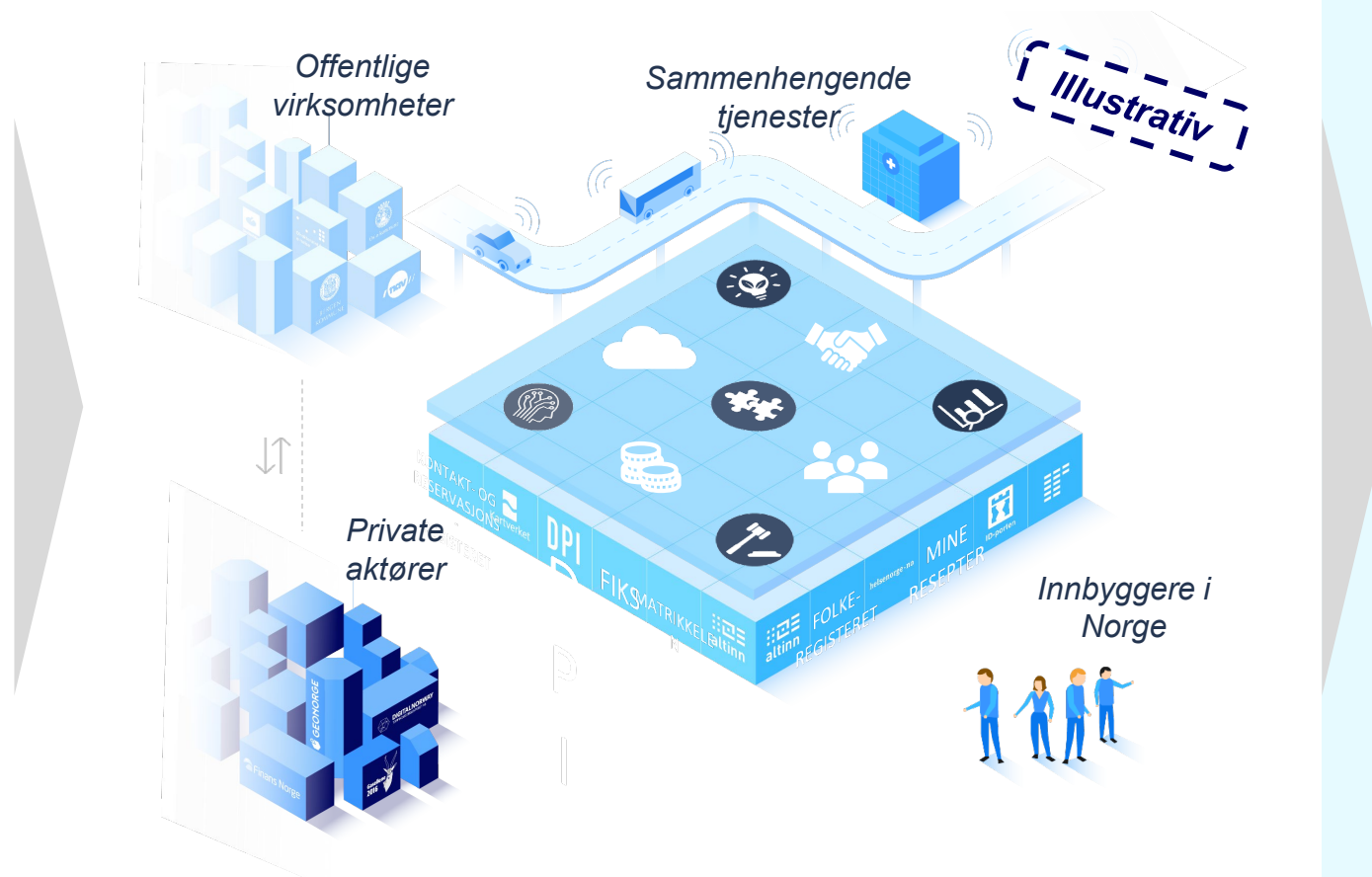
Det er behov for en satsing innen fem dimensjoner for å bidra til økt deling av data i offentlig sektor – og med privat sektor

Satsinger innen følgende dimensjoner...

... vil bidra til økt deling av data innad i offentlig sektor og med privat sektor...

... som gir betydelige gevinster til samfunnet.

- **Styring og finansiering**
- **Teknologi og tilgjengeliggjøring**
- **Regelverk**
- **Kultur og kompetanse**
- **Bruksområder og teknologiutnyttelse**

- **Offentlige virksomheter**
Effektivisering av prosesser og oppgaveløsning
- **Private aktører**
Offentlige data til næringsutvikling
- **Innbyggere i Norge**
Brukerrettede og sammenhengende tjenester

Konseptvalgutredning

Hvordan har Difi jobbet for å komme frem til anbefalingen?

Bred involvering av private, offentlige og internasjonale aktører

Kunnskapsinnhenting

Januar – Mai

Høringsrunde og innspill

Juni – September

Forankring

Oktober – Desember

2018

Offentlige virksomheter

+ mer enn 100 kommuner, fylkeskommuner og mindre virksomheter

Private virksomheter

Premissgivere

Nedvalg til tre konsepter før den samfunnsøkonomiske analysen

K1

Sentral tilrettelegging, lokalt ansvar representerer en myk tilnærming. Konseptet er tungt på kultur og kompetanse, legger opp til høy grad av standardisering, men få styringsvirkemidler for å sikre bruk av disse. Det omfatter i liten grad endringer i organisering og regelverk. Konseptet er basert på frivillighet, og gir støtte til praktisk datadeling for offentlige virksomheter.

K2

Noe for enhver tar hensyn til at offentlige virksomheter er på ulike modenhetsnivåer og det utvikles felles tekniske løsninger og kompetansetiltak for de virksomhetene som ikke har kommet så langt. De modne virksomhetene gjennomfører sine planer, og vil være viktige bidragsyttere for å sikre tverrgående løsninger. Noe nasjonal koordinering og styring. Det bør etableres regelverk som stiller krav til at data deles hvis de kan og skjermes hvis de må.

K3

Sentral styring, lokalt ansvar representerer en løsning med sentrale styrings- og regelverkstiltak. Det etableres nasjonale funksjoner for prioritering, koordinering og samordning for å sikre en helhetlig og effektiv forvaltning. Eksisterende sentrale fellesløsninger videreutvikles og noen nye kommer til. Økt samhandlingsevne sikres gjennom støttefunksjoner, standardisering og felles krav til løsninger som gjøres obligatorisk å følge for alle virksomheter.

Oppsummering av den samfunnsøkonomiske analysen

	K1	K2	K3
Prissatt samfunnsøkonomisk kostnad (nåverdi inkl. skattefinansiering)			
<i>Herav investeringskostnad (2018-kroner)</i>	*	*	*
Ikke-prissatte nyttevirkninger			
Effektivitet og innovasjon i offentlig sektor	+	++/+++	++/+++
Effektivitet og innovasjon i næringslivet	+	++/+++	++/+++
Effektivitet og velferd for innbyggere	0/+	++	++
Tillit til offentlig sektor**	0	0	0
Personvern**	0	0	0
Gjennomføringsrisiko	Liten	Liten/middels	Stor
Usikkerhet i verdsetting av virkninger	Betydelig	Betydelig	Betydelig
Realopsjoner	Reverserbart	Reverserbart og mulig trinnvis gjennomføring	Stort sett reverserbart
Fordelingsvirkninger	Ingen vesentlige	Ingen vesentlige	Ingen vesentlige
Samlet rangering	3	1	2

* Investeringskostnaden avhenger i stor grad av hvor mye data som skal deles.

** Selv om økt deling av data kan gi økt risiko for at data kommer på avveie, og dermed også risiko for at tilliten til offentlig sektor svekkes, er det lagt inn en rekke tiltak for å bedre sikkerhet i konseptene (særlig konsept 2 og 3). Negative og positive virkninger utligner hverandre, slik at resultat blir uendret tilstand på disse to samfunnsvirkningene.

Vår anbefaling basert på analysen

Det er i en rekke rapporter identifisert svært omfattende potensielle nytteeffekter som knytter seg til deling av og bruk av data. Det er ikke dataene i seg selv, og heller ikke delingen, men anvendelsen av dataene som skaper merverdi

DNV GL og Menon Economics (2015) har estimert en positiv netto nytte av bedre deling av data i det offentlige på mellom 13,2 og 30,4 mrd. kroner over 15 år, i form av innsparinger som kunne blitt realisert blant statlige aktører som har en stor del av driften sin knyttet til data

K1

Konsept 1 realiserer for lite nytte til at tiltaket kan anbefales

K2

Dersom **konsept 2** realiserer 2,5 % av den potensielle nytten knyttet til bedre deling av data*, vil det være tilstrekkelig til at konseptet er mer lønnsomt enn nullalternativet

* DNV GL og Menon Economics, 2015.

K3

Konsept 3 realiserer om lag samme nytte som **konsept 2**, men med høyere kostnad og gjennomføringsrisiko

Difi anbefaler å arbeide videre med sikte på å realisere konsept 2.

Viktigste læringspunkter og videre prosess

Behov for å styrke innsatsen

Videre prosess

1

Desember 2018

- Starte planleggingen av en satsing basert på anbefalingene i KVVU-en
- Kick-off med interne og eksterne deltakere 17. desember

2

Januar 2019

- Sette ned arbeidsgrupper/tverrfaglige team som vil starte arbeidet med enkelte tiltak
- Arbeide med styringsdokument

Velkommen til kick-off 17. desember!

Forslag til beslutning i Skate

1

Skate tar anbefalingene i KVVU-en til orientering.

2

Difi tar med seg innspillene fra Skate i den videre planleggingen av satsingen.

